

Opgang: de titel

Onlangs vroeg een vriend gekscherend of ik de ‘andere twee’ boeken ook al klaar had.

‘Welke andere twee?’

‘Overgang en Afgang,’ antwoordde hij. En eigenlijk was dat zo gek nog niet bedacht. Hoe simpel ook voorgesteld, de drietrap had direct betrekking kunnen hebben op de kern van het boek, wanneer Lotti Kleiner en Darnoc Breed op bijna drieduizend meter hoogte op de kam van een bergketen hun diepe lotsverbondenheid in de liefde doorbreken en besluiten dat de omstandigheden hen dwingen definitief elk aan de andere zijde af te dalen, letterlijk, elk naar hun partners en hun al in gang gezette leven van dat moment. Wellicht voelde het lot zich daarmee getart en wierp het zijn schaduw vooruit.

Maar zo letterlijk en zo lineair voltrekt het leven zich niet. Gelukkig maar, want anders waren er geen boeken, geen verhalen. Natuurlijk gaat Darnoc Breed in het begin van het boek letterlijk linea recta zijn berg op, naar Lotti. De lezer weet echter niet dat dit zijn laatste opgang zal zijn. Het begin van het boek zal straks na pakweg honderdzeventig bladzijden ook bijna het einde zijn. De seksuele opgang van Darnoc in Lotti als hij bij haar in de Almhütte is aangekomen, kun je plat en letterlijk opvatten. Maar al snel in de loop van het verhaal verdiept die zich voor de lezer tot een liefde die ongekend zuiver, intens en natuurlijk is. Bovendien begrijp je allengs hoe vreselijk veel jaren Darnoc en Lotti zonder elkaar hadden doorgebracht, vanwege een gezamenlijke keuze grotendeels gebaseerd op onbaatzuchtige verantwoordelijkheidszin met betrekking tot hun formele levenspartners van dat moment, als zij vijftwintig zijn. Niettemin, geheel onbaatzuchtig was deze beslissing toen niet. Ook angst speelde nog een rol; de angst voor de kracht van hun wederzijdse liefde en voor het loslaten van veilige zekerheden en patronen.

Op bladzijde 16 vertelt Lotti dat ze over enkele jaren met haar man Bertl zal verhuizen vanuit het dorp naar de hooggelegen Almhütte. Ze zegt: ‘...dann machen wir einen Aufgang, sozusagen, zur Sonne und zum Mond.’ Lotti is een natuurvrouw, zonder dat zij daar nadruk op legt. De natuur leert haar overgave en genade. Haar grote geduldige onbaatzuchtigheid toont zich vooral als Darnoc later na hun hereniging nog in een soort rouwproces verkeert vanwege zijn verloren 30-jarig huwelijk en deels zijn kinderen, en vaker in pension Unterdorfer in het dorp gaat slapen. Haar gevoel en zelfopoffering worden vooral op de proef gesteld als Darnoc vlak voor de Kerst terug naar Nederland gaat. Zij weet nog niet precies waarom hij dat doet maar wanneer hij halverwege januari tamelijk onverwacht weer de Almhütte binnenstapt, blijkt hoe groot haar liefde is. Dit is het moment waarmee het boek opent. Lotti vraagt Darnoc haar te nemen, zeggend. Zij zijn dan beiden drieënzestig.

Het begrip ‘Opgang’ kent vele betekenissen, toepassingen en gelaagdheden. De gelaagdheden van een liefdesrelatie zijn bijvoorbeeld: sex, liefde, overgave en genade. In feite geeft de betrokkene hierin steeds meer zijn of haar egocentrische motieven op en verplaatst hij of zij zich geleidelijk nadrukkelijker in de ander. Dit proces van zelfverwerkelijking juist door de wensen en noden van het ego steeds meer op te heffen, of te overstijgen, noem ik individuatie. Carl Gustav Jung hanteerde als eerste het begrip individuatie en Maslows behoeftenpiramide wees in zo’n zelfde richting. Zij hadden het echter over individualisering en dat is mijns inziens exact het omgekeerde van individuatie. Met een individuatieopdracht heeft de mens zich afgescheiden van de verwante primaten en ook al zal die opdracht zelden vervuld worden, wij zijn door een dergelijke geworpenheid noodzakelijkerwijs aangewezen op de Ander, en niet uitsluitend op onszelf.

Opgang is de manier waarop en de mate waarin wij ons als mens verheffen gedurende ons leven, of juist niet tot verheffing komen. Ons sociaal, moreel en mogelijk geestelijk welslagen werpt òf verlichtend licht òf de schaduw van patronen op elke volgende generatie. *Opgang* is een ware liefdesvertelling, een grote.

